

Posudek diplomové práce

vedoucí práce oponent

Autor: Mgr. Dana Bělohoubková	Číslo studenta: 271958
Název práce: Amenhotep III. – sluneční a královská ideologie	
Rozsah: 228 stran celkem, z toho: 113 stran textu, 12 stran bibliografie, 1 strana seznamu zkratk, 101 stran příloh	
Posudek vypracoval: doc. PhDr. Jana Mynářová, Ph.D. (+ vedoucí práce /-oponent: Doc. Mgr. Jiří Janák, Th.D.)	

Stručné souhrnné hodnocení práce

(Téma, členění, logická návaznost myšlenek a/nebo argumentace, kritický přístup k předmětu práce)

Předložená práce Mgr. Dany Bělohoubkové jednoznačně splňuje obsahové i formální požadavky, které jsou obvykle kladeny na diplomové práce. Téma je jasně definováno, stejně jako metodologické postupy. Diplomantka při řešení dílčích otázek postupovala systematicky. Jednotlivé kroky jsou logicky uspořádány a průběžně provázeny dílčími závěry a interpretacemi. Z předložené práce jednoznačně vyplývá, že diplomantka se spolehlivě orientuje v moderní odborné literatuře, ke které však přistupuje kriticky a je schopna značných přesahů nejen v rámci egyptologie (jazyk, archeologie, architektura, náboženství, ...), ale bezpečně se orientuje též na poli kulturně-antropologickém či uměnovědném. Mgr. D. Bělohoubková nesporně prokázala své hluboké znalosti pojednávaného tématu, které byla schopna analyzovat neotřelým způsobem.

I. Formální kritéria

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Vědecký aparát					
Jednotnost citací, bibliografie a poznámkového aparátu	☐	☒	☐	☐	☐
Citování použitých cizích myšlenek (dobrá vědecká praxe)	☒	☐	☐	☐	☐
Formální stavba práce					
Obsahové členění	☒	☐	☐	☐	☐
Formální členění (Obsah, nadpisy apod.)	☒	☐	☐	☐	☐
Popisky k tabulkám a obrázkům	☒	☐	☐	☐	☐
Jazyk					
Stručnost a srozumitelnost	☒	☐	☐	☐	☐
Ortografie, gramatika, diakritika	☒	☐	☐	☐	☐
Odborná terminologie	☒	☐	☐	☐	☐
Vzhled a přehlednost					
Layout, písmo	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr a kvalita obrázků a dalších příloh (včetně tabulek a grafů)	☒	☐	☐	☐	☐

Komentář k formální stránce práce

Předložená diplomová práce Mgr. D. Bělohoubkové je členěna do jedenácti částí a to včetně „technických“ kapitol (8.-9., tj. seznamu použité literatury a seznamu zkratk). Nedílnou součástí práce jsou i části 10 a 11, tj. „Příloha“ a „Appendix – nápisy z Luxoru“, které představují soubor textů a dalších dat, na nichž jsou založeny analýzy prezentované v kapitolách 3–6. Z formálního hlediska práci doprovází vhodně zvolené ilustrace (platí zvláště pro kapitolu 5 „Ikonografie – panovník zobrazený v hrobkách jeho poddaných“ a kapitolu 6 „Případová studie – luxorský chrám“). Jednotlivé kapitoly jsou z formálního hlediska dobře členěné, jejich uspořádání je logické a práce jako celek působí promyšleným a propracovaným dojmem.

Formální členění je zcela v souladu s metodologickým postupem, který si diplomantka vytyčila v úvodní části práce, tj. prostřednictvím analýzy textů královské/nekrálovské provenience a ikonografické evidence zodpovědět na otázku případné deifikace Amenhotepa III. ještě za panovníkova života. Tato analýza je založena na materiálu, který nepochybně odráží skutečný obraz královského majestátu v celé jeho šíři i jeho proměnlivou povahu v závislosti na sociálním/geografickém původu daného textu. Výsledky jednotlivých dílčích analýz jsou následně podrobeny srovnání s písemným a ikonografickým materiálem z vybraných částí luxorského chrámu (tj. tzv. „Případová studie“, kapitola 6).

Diplomantka se velice dobře vyrovnala s formálními požadavky kladenými na tento typ kvalifikační práce a v práci lze vysledovat pouze drobné nedostatky technické povahy, a to zejména v odkazech na literaturu, kdy kolísá užívání jmen citovaných autorů. Zatímco ve většině případů diplomantka odkazuje na konkrétní studii v podobě „příjmení“ + „rok vydání“, v některých poznámkách pod čarou uvádí i iniciály křestních jmen, srv. zvl. úvodní části práce.

Nedílnou součástí práce Mgr. D. Bělohoubkové tvoří grafy a tabulky, které velmi vhodným a přehledným způsobem kvantifikují dílčí pojednáváná témata. Diplomantce umožňují jasně poukázat na pravidelnosti i zvláštnosti ve zkoumaných souborech. Detailní pohled na konkrétní analytické postupy pak umožňují tabulky a překlady vybraných částí analyzovaných textů

uvedené v příloze (kapitola 10, str. 127-228).

Mgr. D. Bělohoubková pro svou diplomovou práci zvolila vhodné jazykové prostředky, prokázala, že spolehlivě ovládá odbornou terminologii a tok textu je plynulý. Z ortografického a gramatického pohledu nevykazuje práce žádné zásadní prohřešky.

II. Obsahové hodnocení

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Struktura a členění práce					
Přehled předchozího bádání (popř. teoretické pozadí)	☐	☒	☐	☐	☐
Logická struktura textu a jeho prvázanost	☒	☐	☐	☐	☐
Preciznost argumentace	☒	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou					
Rešerše a výběr odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Zohlednění relevantní literatury v argumentaci	☒	☐	☐	☐	☐
Kritické zhodnocení odborné literatury	☒	☐	☐	☐	☐
Metodologie					
Formulace otázek a hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Transparentnost kritérií výběru pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Přiznání možností a hranic práce s materiálem	☒	☐	☐	☐	☐
Výsledky					
Jasná stavba hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Zdůvodnění hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Začlenění do stavu bádání	☒	☐	☐	☐	☐

Komentář k obsahovému hodnocení

Úvodní kapitoly (1-2) zcela splňují očekávání, neboť uvádí čtenáře do tematiky, na kterou však pohlíží v širším geografickém a chronologickém kontextu, což je u práce tohoto charakteru zásadní. Diplomantka plně využívá svého zázemí z etnologie,

klasické archeologie i znalostí reálií starověkého Předního východu. Právě tento multidisciplinární přístup jí umožňuje pojednat zkoumané téma v patřičné hloubce, nicméně stále se pohybuje v jasně definovaném prostoru (viz dále). Upozorňuje na odlišnosti i společné motivy chápání role panovníka, jeho legitimacy a ideologie. Cíle své diplomové práce – tedy hledání odpovědi na otázku případného zbožštění Amenhotepa III. – definuje zřetelně, obdobně jako soubor dokumentů (písemné a ikonografické povahy), jejichž prostřednictvím na tuto otázku odpovídá. Předběžné závěry založené na analýze královských jmen a epitet v dokumentech produkovaných královskou kanceláří i v památkách hodnostářů podrobuje srovnání s texty Amenhotepa III. ve vybraných částech luxorského chrámu.

Kapitola 3 je první z analytických částí práce, v níž se diplomantka věnuje královské titulatuře Amenhotepa III., konkrétně královským jménům. Po krátkém uvedení do problematiky následuje pojednání o sebe prezentaci krále v textech královské produkce, logicky uspořádané dle jednotlivých královských jmen. Stejnou strukturu nalezneme také v analýze královských jmen v textech nekrálovského původu. Velice příhodně je v závěru kapitoly uvedeno stručné shrnutí závěrů učiněných z obou textových souborů. Identickým způsobem postupovala diplomatka i u 4. kapitoly, která je věnována královským epitetům, a která – jak sama uvádí – „jsou jedním z důležitých pramenů pro zkoumání královské ideologie“ (str. 32).

V 5. kapitole „Ikonografie – panovník zobrazený v hrobkách jeho poddaných“ řeší diplomantka mj. teoreticko-metodologické otázky spojené s funkcí vyobrazení panovníka, ale zároveň naráží na obecnou metodologickou nedostatečnost na poli staroegyptské ikonografie. Obdobně jako další badatelé se tak uchyluje ke klíčové studii E. Panofskyho, která je věnována umění evropské renesance. Právě v této části práce D. Bělohoubková prokazuje svou schopnost porozumění problematice, v níž se mísí prvky jazykové, kulturně-historické i archeologické.

Ačkoli je 6. kapitola označena jako „případová studie“, tvoří s předchozími kapitolami nedílný celek. Z metodologického hlediska představuje průnik mezi kapitolami 3+4 a 5. Diplomantka se v ní zaměřila na analýzu architektury a textů ze dvou prostor luxorského chrámu, tj. otevřeného dvora a hypostylu. Jako důvody pro volbu právě těchto prostor uvádí jejich spojení se samotným závěrem vlády Amenhotepa III. (tj. předpokládaným obdobím královny deifikace) a jejich podobnost s chrámy milionů let, zvl. chrámem Amenhotepa III. na Kóm el-Hittánu.

Závěry, předložené v kapitole 7, jsou jasně a logicky formulované. Diplomantka vychází z dílčích závěrů prezentovaných v předchozích kapitolách, které však zasazuje do širšího kontextu. Upozorňuje na zvláštnosti a specifika vybraných jmen a epitet Amenhotepa III. Svou diskusi tak neomezuje na pouhý soupis elementů, ale snaží se o jejich kulturně-společenskou interpretaci. Mgr. Dana Bělohoubková tak ve své předložené diplomové práci jednoznačně prokazuje své schopnosti obsáhnout na velmi vysoké úrovni tematicky značně široké téma. Ve své práci postupuje logicky a dílčí argumentace vykazují jasnou strukturu a ukotvení v moderním egyptologickém diskursu. K vlastnímu tématu přistupuje kriticky, je schopna zhodnotit případná omezení souboru a jeho výpovědní hodnotu.

Hodnocení:¹

VÝBORNĚ

1. 9. 2016

Datum

Podpis

¹ Škála: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl